

آزمون ۴ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - مرحله دوم (۱۴۰۰/۰۸/۱۴)

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۲ درست است.
 موارد غلط و اصلاح آنها:
 (۱) تنعم (به ناز زیستن، فراخ و آسان زندگی کردن) ← کرامت کردن
 (۳) مراقبت (کمال توجه بنده به حق) ← معاملت، کار مراقبت و مکاشفت
 (۴) اطاعت کننده ← اطاعت شده
۲. گزینه ۱ درست است.
 کلیه معانی واژه‌های سوال:
 طرف: کنار، کناره * پس‌افکنند: پس‌افکننده، میراث * سفله: فرومایه، بدسرشت * آوند: آونگ، آویزان، آویخته * ارغند: خشمگین، قهرآلود.
۳. گزینه ۳ درست است.
 اصلاح موارد غلط:
 (بُر خوردن: در میان قرار گرفتن) (اسلیمی: طرح‌هایی مرکب از پیچ و خم‌های متعدد که شبیه عناصر طبیعت هستند).
 (بیرنگ: طرح اولیه) (کله: برآمدگی پشت پای اسب) (میراب: مسئول تقسیم آب جاری در خانه‌ها، مزارع و باغ‌ها)
۴. گزینه ۲ درست است.
 غلط‌های املائی و شکل درست آنها:
 سدره ← صدره (سدره: درختی بهشتی - صدره: نیم تنه - سینه) بقض ← بغض
 فروگزار ← فروگذار * رثونت ← رعونت.
۵. گزینه ۴ درست است.
 غلط‌های املائی در هر مصراع و اصلاح آنها:
 (۱) مصراع اول: هور ← حور
 (۲) مصراع اول: خانی ← خوانی
 (۳) مصراع اول: خورده ← خرده - مصراع دوم: غدر ← قدر (۴) مصراع دوم: فقان ← فغان - ضجر ← زجر
۶. گزینه ۳ درست است.
 غلط‌های هر عبارت و اصلاح آنها:
 (۱) مکتهل ← مکتحل - بسر ← بصر
 (۲) عزیم ← عظیم - هبه‌ای ← حبه‌ای
 (۳) معظور ← معذور
 (۴) فطور ← فتور - راجه ← راجح
 توجه به معنا و هم‌خانواده‌های واژه‌های هم‌آوا در تشخیص درستی یا نادرستی آنها لازم است.
۷. گزینه ۱ درست است.
 نویسنده عبارت گزینه پاسخ، «جلال آل احمد در ارزیابی شتاب‌زده» است.
۸. گزینه ۴ درست است.
 بررسی آرایه‌ها:
 الف: قلب زمین (استعاره - تشخیص) ورم (استعاره از قلّه) ایهام (فسرده: ۱- افسرده ۲- منجمد و سرد)
 ب: جام - خون دل (استعاره - تشخیص) ایهام (عکس: ۱- برعکس ۲- تصویر)
 ج: هیچ کدام از آرایه‌های خواسته شده را ندارد.
 د: پرده (استعاره از حریم، دل) ایهام (نگذارم: ۱- اجازه ندهم ۲- عبور ندهم)
 ه: ای سرو (استعاره از محبوب - استعاره و تشخیص) ایهام (خاک شوم: ۱- بمیرم ۲- خوار و ذلیل شوم)
۹. گزینه ۲ درست است.
 آرایه‌های هر گزینه:

(۱) سجع بین (تنگدستی - مستی) (تنگدستی - هستی) (هستی - مستی) (به این کاربرد سجع، قافیه میانی یا درونی می-گویند) تشبیه گدا به قارون.

(۲) سجع بین (کشیده - رسیده) (جا - را) (بی دریغ - بی حساب) (نعمت - رحمت) (خوان - باران) تشبیه رحمت به باران - نعمت به خوان.

(۳) دو تشبیه کلاه سعادت و گلیم شقاوت و چهار سجع: (کلاه-گلیم) (سعادت - شقاوت) (بر - در) (سر - بر) در بیت دیده می شود.

(۴) سجع بین (بود - وجود) تشبیه وجود به نقد - عدم به گنج

۱۰. گزینه ۱ درست است.

کلیه آرایه های درست:

تشبیه: جام می به آیینۀ اسکندر * ایهام: دارا: ۱ - داریوش سوم ۲ - ثروتمند

تضاد: دارا - اسکندر * استعاره: جام می: دل همراه عشق (می توان «جام و می» را جداگانه در نظر گرفت)

تلمیح: بیت به داستان نبرد اسکندر و داریوش سوم - پیروزی اسکندر - رصد کردن وضعیت دشمن از طرف اسکندر به وسیله آیینیهایی که در بلندی نصب کرده بود و ... اشاره می کند.

آرایه های دیگر تماماً غلط هستند.

۱۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه ها:

(۱) ساقیان - بزم جم - جام - می به ترتیب استعاره از واسطه فیض الهی (مرشد) - مجلس عرفا - دل - عشق * دوران ایهام دارد ۱ - عهد و دوره ۲ - دوره گردانی ساغر

(۲) سریر مجازاً فرّ و شکوه (در بعضی موارد، پادشاهی) * واژه آرایبی کردگار - دهد.

(۳) جان کندن کنایه از مردن * علت مرگ من این است که کمتر از این شایسته قربانی شدن در پای تو نیست. (حسن تعلیل)

(۴) خانه استعاره از وطن (دو بار در بیت) = خانه (وطن) به بیت الحزن تشبیه شده است ولی هیچ جناسی در بیت مشهود نیست.

۱۲. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه های غلط:

(۱) تنم: م (مضاف الیه / متمم) توضیح اینکه «سرمایه ای» نهاد جمله است. ۲) به جز نیش برایت وجود ندارد.

(۳) پیشش: ش (مضاف الیه / گروه قیدی) (۴) تیغش: ش (مفعول)

۱۳. گزینه ۳ درست است.

افعال موجود در گزینه ها:

(۱) سرشت (فعل ماضی از سرشتن) غیراسنادی * میندای (فعل نهی از اندودن) غیراسنادی.

(۲) نباشد (وجود نداشته باشد) غیراسنادی * شکست: غیراسنادی.

(۳) اقبیل نیست (اقبال وجود ندارد) غیراسنادی * بیل نیست (بیل نمی باشد) اسنادی.

(۴) به در کرده: غیراسنادی * در مصراع دوم «کرده» محذوف و غیراسنادی.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

روابط معنایی و نوع آنها:

(۱) ماه و خورشید ← تناسب ۲) عقل و فضل ← تناسب ۳) درّ و گهر ← مترادف

(۴) عقل و جان ← تناسب (توجه: رابطه تضمّن در همه گزینه ها مشترک است)

۱۵. گزینه ۱ درست است.

ترکیبات اضافی:

(۱) حدیث تو - مشتاق (صفت جانشین اسم است) لقا - لقای تو ← ۳ ترکیب اضافی

(۲) سایه اقبال - اقبال اتابک - ناله مرغان - مرغان چمن

(۳) نسیم باد - باد صبا - بوی یار - یار من - بوی او

۴) ناله دل‌سوختگان (هر صفتی که علامت جمع داشته باشد، اسم محسوب می‌شود) - سرِ درد - امید دوا - دواى تو
۱۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) «شکر» مفعول اولین جمله است ← شکر ایزد (می‌کنم: فعل به قرینه معنایی محذوف است) و «صلح» نهاد دومین جمله است.

۲) «قص کنان» قید است ولی «خرمن» واژه دو تلفظی نیست (واژه دو تلفظی در هر تلفظ تعداد هجاهای متفاوتی دارد)

۳) «که» پیوند وابسته ساز است. مفعول آخرین جمله (آتش) محذوف است.

۴) جمله مستقل مرکب: شکر ایزد می‌کنم که میان من و او صلح افتاد
ج هسته پیوند وابسته ساز ج وابسته

مصراع دوم: جمله مستقل ساده است.

۱۷. گزینه ۲ درست است.

مفهوم همه ابیات غیر پاسخ «آرزومندی عاشق» و گزینه پاسخ «امیدواری عاشق» است.

۱۸. گزینه ۱ درست است.

معنای تمام موارد گزینه پاسخ: آسودگی خاطر و گزینه‌های دیگر عبارتند از:

الف) انبوه ج) همگی، تماماً

۱۹. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: «مذمت مکر و حيله در تغيير واقعيت است» ولی گزینه‌های دیگر به «ملاطمت مکر و حيله اطرافيان و محافظت خود از آن» اشاره دارند.

۲۰. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ «طلب موفقیت و نعمت در هر مقام و شرایطی از درگاه خداوند» است.

۲۱. گزینه ۴ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ: «عدم درک و شناخت افراد از ارزش واقعی پدیده‌ها» است.
مفهوم گزینه‌های دیگر:

۱) رازداری ۲) اتصال به مبدأ آفرینش (وحدت وجود)

۳) بخشی از مناظره سنگ و لعل: علت روشنی این محیط بسته نور توست.

توجه: در گزینه پاسخ: (برقع) به معنی نقاب و روبند * زَنار به معنی آنچه ترسایان (مسیحیان) بر کمر بستند - حلقه‌ای که از شراب در پیاله باقی می‌ماند. مفهوم نهایی بیت به این اشاره دارد که «باید ارزش هر چیز و ماهیت آن آشکار شود».

۲۲. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: تقاضای مدارا و همراهی در بذل شراب عشق و محبت است.

ولی گزینه‌های دیگر به اینکه «عاشق در برابر معشوق تسلیم محض است» اشاره می‌کنند.

۲۳. گزینه ۱ درست است.

مفهوم تمام ابیات «بیان پیوند بین کربلا و همه درگیری‌های دایمی حق و باطل» است. ولی در گزینه پاسخ فقط به «نبرد دایمی و فرسایشی حق و باطل» اشاره می‌کند.

۲۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم بیت سؤال: توجه به خدا و کسب رضایت الهی، خداگونگی و توحید است. این مفهوم در بیت پاسخ به قوت تمام آشکار است.
مفهوم گزینه‌های دیگر:

۱) به دنبال خدا هستم، موحد هستم. ۲) رهایی از تجملات دنیوی

۳) شرط رو آوردن به خدا ثبات قدم در این راه است.

۲۵. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: «برقراری بی‌عدالتی و ظلم در صورت عدم توجه و خواهش آن» است.

ولی پیام بیت سؤال و گزینه‌های دیگر، «داشتن پایداری در راه عدالت و انصاف، بهره‌گیری از عشق در این راه و نیز نهراسیدن از مشکلات در این مسیر» می‌باشد.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- قبل از اینکه ۲- حضور داشتند ۴- راهنمای آن‌ها (ص ۱۶ عربی دوازدهم)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- قلب هایتان. دهان‌هایتان ۳- دهانشان ۴- می‌داند (ص ۱۵ دوازدهم)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- شتاب می‌ورزیدند ۲- ناراحت نمی‌کند (لایحزُّنا می‌شود) ۴- ناراحت شویم (ص ۱۲ دوازدهم + متن درس ۴ دهم)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- قلب‌هایی ۲- فقه. خانه‌های ۳- در نادانی (عربی دهم ص ۴۳)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: ۲- می‌شد. دور می‌کردی ۳- نیکو ۴- از خودت. خواهد شد (ص ۳۶ دهم)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: ۲- در این است. دورتر ۳- این. ۱۰۰. دور می‌بود ۴- ۱۰۰. دور بود (درس ۳ دهم)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- قلب‌هایتان. می‌میرد ۲- می‌میرانید. می‌رود ۳- از بین برده می‌شود (ص ۱۳ دوازدهم)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

مفهوم آیه اشاره به اجبار نبودن در انتخاب دین می‌باشد. رد سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به پرهیزکارترین مردم به عنوان گرامی‌ترینشان دارد. (۳) سخن از همزیستی مسالمت آمیز دارد.

(۴) اشاره به امت پیامبر دارد و اینکه من خدای شما هستم پس مرا عبادت کنید. (درس ۴ دهم)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

۱- به وسیله آن (ترجمه نشده) ۳- ناامید شدند ۴- قراردادیم (ص ۳۲ دهم)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

لاناكُلُ : نمی‌خوریم و فعل نفی است نه نهی

ترجمه درک مطلب: گردباد یکی از پدیده‌های طبیعی است که در جهان رخ می‌دهد و در سال‌های اخیر شاهد تعدادی از گردبادهای مخرب بوده‌ایم. هنگام شروع گردباد ابرهای سیاهی در ارتفاع پایین پدیدار می‌شوند که مناظر را به رنگ سبز و هم‌انگیزی در می‌آورند هوا معمولاً همراه با بادی ملایم و باران، گرم و شرجی می‌شود. همچنین دمای هوا در مدت کوتاهی ۱۵ درجه کاهش می‌یابد سپس به صورت ناگهانی از یک ابر ستونی لوله‌ای شکل و در حال چرخش به سمت زمین حرکت می‌کند. گردباد که در ابتدا رنگی روشن دارد به تدریج تیره می‌شود و به این علت که فشار قسمت داخلی آن نسبت به قسمت خارجی کمتر است قدرت مکش دارد و تقریباً هر چیزی را به هوا بلند می‌کند. گردباد زمانی ایجاد می‌شود که دو توده هوا با دما و رطوبت گوناگون با یکدیگر برخورد می‌کنند و لایه هوای گرم زیر لایه هوای سردتر جای می‌گیرد هوای گرم معمولاً به طرف بالا صعود می‌کند و ضمن صعود دمای خود را از دست می‌دهد و قطرات آب را می‌سازد که به صورت باران بر زمین فرو می‌ریزند. وسایل نقلیه در هنگام گردباد خطرناک هستند هنگام وقوع گردباد خیابان‌ها شلوغ می‌شوند و بهتر است هر چه زودتر آن را ترک کنید و خود را به امن‌ترین جای ممکن برسانید تحت هیچ شرایطی نباید در ماشین بمانید زیرا ممکن است به خاطر بادهای شدید ماشین به اطراف پرت شود. تعدادی از مردم زیر پل هوایی پناه می‌گیرند اما توجه به ایمنی آن نمی‌کنند پل‌ها تنوع زیادی در ساختمان‌ها دارند اما انبوهی از آن‌ها در مقابل حوادث مقاوم نیستند (ص ۱۳ دوازدهم)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

توضیح: در متن اشاره دارد به اینکه در سالهای اخیر گردبادهای تخریب کننده‌ای داشتیم
رد سایر گزینه ها: ۲ - فشار داخلی باید کمتر از فشار خارجی باشد نه بالا رفتن فشار داخلی ۳ - درجه حرارت باید متفاوت باشد
نه یکسان ۴ - درجه حرارت پایین می آید نه اینکه بالا برود

۳۷. گزینه ۳ درست است.

توضیح: با توجه به مفهوم متن؛ رنگ ابر به تدریج از روشن به تیره تغییر می کند نه برعکس.

۳۸. گزینه ۴ درست است.

براساس متن پل‌های هوایی مکان مناسبی برای پناه گرفتن نمی‌باشند زیرا امکان خراب شدنشان می‌باشد.

۳۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: ۲- تَنْزَل. خامس عشرة ۳- الخامس عشر ۴- تَخْفُض

۴۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- لازم ۳- معرب ۴- متکلم وحده

۴۱. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱- له حرف زائد ۲- مجهول. نائب فاعل ۴- مجرد ثلاثی

۴۲. گزینه ۳ درست است.

۱- اسم التفضیل ۲- جمع ۴- نكرة

۴۳. گزینه ۴ درست است.

۱- خِصْلَتَان به شکل خَصْلَتَان صحیح می‌باشد ۲- مُجَفِّفَةٌ به شکل مُجَفِّفَةٌ صحیح است ۳- مَفْسِدَةٌ به شکل مَفْسِدَةٌ صحیح می‌باشد.
(درس ۴ دهم)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه (الی) به معنای (تا) آمده. در حالی که در گزینه های دیگر معنای (به) می‌دهد. (ص ۱۵ دوازدهم)

۴۵. گزینه ۱ درست است.

۲- ینصحان ثلاثی مجرد ۳- أنزلنا از باب إفعال و نزل ثلاثی مجرد ۴- ینتفع از باب افتعال (درس ۳ عربی دهم)

۴۶. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه (تمنی: فعل متعدی) و (ینزل: فعل لازم) می‌باشند

۱- أفلح: فعل لازم ۲- حیرت: وجدوا: فعل متعدی ۴- تری؛ خلقوا: فعل متعدی (درس ۳ عربی دهم)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

در اینجا کلمه (لم) به شکل (لم) صحیح می‌باشد به معنای (چرا). اگر این کلمه به شکل (لم) بود از فعل مضارع می‌بایست نون
حذف شود. (لم تستغفروا: طلب آمرزش نکرده‌اید) (ص ۱۴ عربی دوازدهم)

۴۸. گزینه ۲ درست است.

اسمی که دلالت بر کثرت بکند اسم مبالغه است که در گزینه‌های ۲ و ۴ به شکل کلمات (جوال و العلامة) آمده است. در گزینه ۴
(جوال) مبتدا است نه فاعل. (ص ۱۵ عربی دوازدهم)

۴۹. گزینه ۴ درست است.

خائفون خبر حرف مشبه (إن) می‌باشد و مرفوع آمده است

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مفروشه خبر فعل ناقص تصحیح است و می‌بایست منصوب بیاید. (۲) نُقَاد خبر فعل ناقص کان است و می‌بایست منصوب بیاید.

(۳) سگان مضاف إلیه است و باید مجرور بیاید (ص ۱۳ عربی دوازدهم+ بخش اعلموا)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

سیجلس فعل مجهول می‌باشد و «الاطفال» نایب فاعل آن است. در مابقی گزینه‌ها فعل مجهول نیامده است (ص ۱۳ عربی دوازدهم)

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۲ درست است.
سخن گفتن از معاد، در حقیقت سخن گفتن از زندگی است، زیرا معاد بخشی از زندگی آینده ماست، زندگی که برخلاف زندگانی دنیا که کوتاه و گذراست، جاوید و ابدی خواهد بود. (صفحه ۵۱. دهم)
۵۲. گزینه ۴ درست است.
خداوند در آیه ۸۷ سوره نساء می‌فرماید:
«خداوند که هیچ خدایی جز او نیست قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند [که] شکی در آن نیست و چه کسی راستگوتر از خداست؟ (صفحه ۵۱. دهم)
۵۳. گزینه ۳ درست است.
داستان حضرت عَظِر (ع) که یکی از انبیای بنی اسرائیل است نمونه‌ای از زنده شدن مردگان است که در قرآن کریم به آن اشاره شده و مربوط به بخش «الف» و دلایلی که بر امکان معاد دلالت دارد است. (صفحه ۵۲ و ص ۵۳. دهم)
۵۴. گزینه ۱ درست است.
زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای که امکان تحقق وعده خداوند در جزا و پاداش انسان‌ها را ندارد زیرا همان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان را ندارد....
این مطالب بخشی از استدلال «معادل لازمه عدل الهی» از بخش «ب» و از دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارد است. (صفحات ۵۴ و ۵۵. دهم)
۵۵. گزینه ۲ درست است.
پرسش منفی است و دلایلی که بر امکان معاد دلالت دارد، عبارتند از:
۱- آفرینش نخستین انسان ۲- بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان
۳- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت. (صفحه ۵۲ تا ۵۴. دهم)
۵۶. گزینه ۴ درست است.
خداوند در آیه ۵ سوره قیامت می‌فرماید: انسان در وجود معاد شک ندارد بلکه (علت انکارش این است که) او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. (صفحه ۵۶. دهم)
۵۷. گزینه ۱ درست است.
سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته شدگان جنگ بدر دلیلی بر وجود شعور و آگاهی عالم برزخ است. (صفحات ۶۳ و ۶۴. دهم)
۵۸. گزینه ۳ درست است.
آثار ماتقدم مانند نماز، روزه، حج و اعمالی هستند که دامنه آن محدود به زندگی انسان در دنیا است و با مرگ او پرونده آن بسته می‌شود و آیه ۱۳ سوره قیامت ﴿يَتَبَوَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ﴾ مربوط به اصل مهم وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا است. (صفحه ۶۴. دهم)
۵۹. گزینه ۴ درست است.
پیامبر خدا (ص) می‌فرماید و هر کس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند گناه آن را به حساب او نیز می‌گذارند بدون آنکه از گناه عامل آن کم کنند. (صفحه ۶۵. دهم)
۶۰. گزینه ۲ درست است.
ارتباط فرد فوت شده با خانواده خود یکی از نشانه‌های تداوم ارتباط میان عالم برزخ و دنیا است و امام کاظم علیه السلام میزان این ارتباط را وابسته به میزان فصیلت‌های فرد فوت شده معرفی می‌فرماید. (صفحات ۶۴ و ۶۶. دهم)
۶۱. گزینه ۱ درست است.
آیه دهم سوره مزمل ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ ...﴾ مربوط به بخش سوم از مرحله اول وقایع قیامت یعنی تغییر در ساختار زمین و آسمان‌هاست. (صفحه ۷۳. دهم)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

نامه عمل انسان با نامه‌های ثبت شده در دنیا تفاوتی اساسی دارد. نامه‌های دنیا تنها گزارشی از عمل است که به صورت کلمات و نوشته درآمده اما نامه عمل انسان به گونه‌ای است که خود عمل و حقیقت و باطن آن را در بردارد. (صفحه ۷۴. دهم)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

پرسش منفی است و وقایع مرحله دوم قیامت عبارتند از:

۱- زنده شدن مردگان ۲- کنار رفتن پرده از حقایق عالم ۳- برپا شدن دادگاه عدل الهی ۴- دادن نامه اعمال ۵- حضور شاهدان و گواهان (صفحات ۷۳ و ۷۴. دهم)

۶۴. گزینه ۱ درست است.

خداوند در آیات سوره انفطار می‌فرماید: بی‌گمان برای شما نگهبانانی هستند نویسندگانی گرانقدر، می‌دانند آنچه را انجام می‌دهید. (صفحه ۷۵. دهم)

۶۵. گزینه ۲ درست است.

به ترتیب آسیب دیدن به دلیل سهل انگاری در رانندگی نتیجه طبیعی عمل و جریمه راننده متخلف از نوع رابطه قراردادی است. (صفحه ۸۷. دهم)

۶۶. گزینه ۳ درست است.

بخش اول: هرکس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد اما دیگران بدون اجازه وی نمی‌توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی می‌گویند. (صفحه ۱۹)

بخش دوم: و آیه ﴿قُلْ أَغْنَى اللَّهُ رَبِّي وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ مربوط به توحید در ربوبیت است. (صفحه ۲۰. دوازدهم)

۶۷. گزینه ۴ درست است.

در آیات سوره مدثر خداوند به اعترافات اهل دوزخ از زبان آن‌ها اشاره می‌کند و می‌فرماید: «جهنمیان می‌گویند: ما در دنیا نماز نمی‌خواندیم و از محرومان دستگیری نمی‌کردیم و همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شدیم و روز رستخیز را تکذیب می‌کردیم. (صفحه ۸۷. سوره مدثر آیات ۴۷-۴۰. دهم)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

دسته دوم موضوعاتی هستند که نامحدود هستند. ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است خداوند حقیقتی نامحدود دارد و در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت احاطه پیدا کند. (صفحه ۱۲. دوازدهم)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

پرسش منفی است و مراتب و اقسام شرک عبارتند از: ۱- شرک در خالقیت

۲- شرک در مالکیت ۳- شرک در ولایت ۴- شرک در ربوبیت (صفحه ۲۱. دوازدهم)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

از نظر انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. (صفحه ۳۲. دوازدهم)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

امروزه، بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن یعنی خدا این افراد و جوامع در واقع خود را مالک وی و پرورش دهنده (رب) جهان می‌پندارند. (صفحه ۳۶. دوازدهم)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

خداوند در آیه ۱۱ سوره حج می‌فرماید: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت می‌کنند.

پس اگر خیری به او برسد دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او برسد از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند. این همان زبان آشکار است. (صفحه ۳۴. دوازدهم)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

بعد اجتماعی توحید معنای قرارگرفتن همه ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. مهم‌ترین رکن

یک جامعه حکومت است ... (صفحه ۳۴. دوازدهم)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

خداوند در آیه ۱۶ سوره رعد می‌فرماید: آیا برای خداوند شریکانی قرار داده‌اند که آن‌ها مثل خداوند آفرینشی داشته‌اند و در نتیجه این دو آفرینش بر آنان مشتبه شده است و از این دو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده‌اند؟ (صفحه ۲۳. دوازدهم)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

بخش اول: پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: مؤمنان، با توجه به مراتب اخلاصشان بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند. (صفحه ۴۴)
بخش دوم: خداوند در سوره یس می‌فرماید: ای فرزندان آدم آیا با شما عهد و پیمان نبستم که شیطان را نپرستیده و از او پیروی نکنید چرا که او برای شما دشمن آشکاری است؟ (صفحه ۴۳. دوازدهم)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۲۶ کتاب دهم: از اتم تا کهکشان و از آمیب تا انسان، همه از این نظام شگرف پرده برمی‌گیرند و اسرار آن را آشکار می‌سازند؛
دل هر ذره را که بشکافی آفتابیش در میان بینی
انسان در این اقیانوس بی‌پایان آنچنان غرق و متحیر می‌شود که نمی‌داند به مطالعه کدام یک بپردازد.
صفحه ۴۰ کتاب دهم: وقتی دخالت شعور و حسابگری دقیق در پیدایش یک کامپیوتر، برای یک انسان با عقل سالم به هیچ روی مورد تردید نیست، تکلیف ما در برابر این همه موجودات نظام‌یافته شگفت‌انگیز به‌خوبی روشن و آشکار است؛
آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

۵۲. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۳۸ کتاب دهم: در پیدایش پدیده نظم، آنچه که وجودش قطعی و تردیدناپذیر است، حسابگری در انتخاب اجزا و به‌طور کلی، به‌صورت حساب‌شده عمل کردن است و ناگفته پیداست که حسابگری هرگز بدون دخالت شعور و آگاهی صورت نمی‌پذیرد.
باید توجه داشت که صرف گردهمایی مجموعه‌ای از اجزای گوناگون، نیازمند حسابگری نیست.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۴۳ کتاب دهم: فرضیه تکامل تدریجی، موجودات زنده را دارای پیوند نسلی می‌داند و معتقد است که تمامی موجودات زنده از تکامل تدریجی یک یا چند موجود تک‌سلولی به وجود آمده‌اند. بر اساس این فرضیه، موجودات زنده دارای خلقت دفعی و آنی نیستند. ... آنچه مسلم است این است که این نظریه تنها یک فرضیه است و هرگز جزو مسلمات علمی نمی‌باشد و لذا نمی‌توان آن را در ردیف قوانین و اصول اثبات‌شده علمی معرفی نمود.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۵۱ کتاب دهم: راضی نشدن انسان به مطلوب‌های محدود و اهداف مادی و تلاش‌های دائمی او در زندگانی دنیوی، نشانگر این حقیقت است که آدمی ناخودآگاه در جستجوی مطلوب حقیقی و جاودانه‌ای است که هیچ‌گونه نشانی از محدودیت در او نباشد و تا او را نیابد، راضی نمی‌شود و آرام نمی‌گیرد. ارضای کامل انسان جز در سایه ارتباط با سرچشمه علم و قدرت و پیوستن به کمال و جمال بی‌نهایت امکان‌پذیر نیست.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۵۴ کتاب دهم: اگر فضای روحی، به‌علت غلبه شهوات و گناهان مناسب نباشد، استعدادهای معنوی و شعور عالی در انسان رشد نمی‌کند. ...

خلوت دل نیست جای صحبت اغیار دیو چو بیرون رود فرشته درآید

۵۶. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۳ کتاب دوازدهم: می‌دانیم که جهان خلقت دارای نظامی محکم است که بر اساس قوانین و سنت‌های خاصی سازمان یافته است. بر اساس همین قوانین و سنت‌ها، انسان دارای قدرت انتخاب است و قدرت انتخاب وی در چارچوب همین قوانین معنا دارد.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۳ کتاب دوازدهم: مکتبی که جهان هستی را در ماده و طبیعت خلاصه کرده و جهان‌بینی آن، مادی و الحادی است، طبعاً برداشتش از انسان نیز برداشتی کاملاً مادی خواهد بود. در چنین دیدی، انسان موجودی است که تنها یک بُعد دارد و آن بعد طبیعی و مادی است و فاقد هرگونه جنبه غیرمادی و الهی است. در این برداشت، امتیازی که انسان نسبت به جمادات و گیاهان و حیوانات دارد، تنها در تکامل زیستی او خلاصه می‌شود و هیچ‌گونه امتیاز بنیادی که او را از صف موجودات طبیعی و خاکی جدا ساخته و برای او برتری معنوی قائل شود، در میان نیست. در این بینش انسان نیز همانند پدیده‌های دیگر، در نتیجه جمع و ترکیب تصادفی مشتی عناصر مادی به‌وجود آمده و هیچ‌گونه شعوری در پیدایش او نقشی نداشته است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۴ کتاب دوازدهم: در بینش الهی، انسان موجودی است که اتصال به عالم الهی دارد و بازگشت او نیز به همان جاست. آغاز هستی انسان از خدا و بازگشت او نیز به سوی خداست؛

ما ز دریایم و دریا می‌رویم ما ز بالایم و بالا می‌رویم

صفحه ۶ کتاب دوازدهم: از خودبیگانگی یعنی گم کردن خویشتن حقیقی خویش و شخصیت اصیل و واقعی انسانی و بیگانه شدن نسبت به آن و آن‌گاه جایگزینی‌اش با چیز دیگری که آن نیست. در اینجاست که او خود را در بیگانه جستجو می‌کند و در این زندان هر چه بیشتر می‌کاود، کمتر می‌یابد و خود را به نابودی می‌کشانند؛ سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد

۵۹. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۳ کتاب دوازدهم: هر چه آگاهی و معرفت انسان بیشتر باشد و با سنت‌های جهان‌آشنایی کامل‌تری داشته باشد، این سنت‌ها را در جهت اهداف خود به کار می‌گیرد و پیش می‌رود، اما اگر از آگاهی‌های لازم و تربیت فکری و معنوی صحیح برخوردار نباشد، اراده او تابعی از شرایط و اوضاع موجود شده و به دنبال عوامل درونی و بیرونی حرکت خواهد کرد و محکوم انواع جبرهای اجتماعی و اقتصادی و طبیعی خواهد بود.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۳ کتاب دوازدهم: بنابراین، حکومت قوانین گوناگون بر طبیعت و جامعه و حوادث تاریخی به‌معنای سلب اختیار از انسان نبوده و با وجود حکومت این قوانین و سنت‌های الهی، آدمی بر سر دوراهی‌ها و چندراهی‌ها، توانایی انتخاب دارد و گرچه هر راهی را برگزیند، خارج از حکومت همان قوانین نخواهد بود، اما از میان ده‌ها، بلکه صدها راه، می‌تواند یکی را به اختیار خود انتخاب و در پیش گیرد و مفهوم اختیار چیزی جز این نیست.

۶۱. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم: هدف از تربیت در مکتب آسمانی این است که آدمی به‌علت برخورداری از موهبت هدایت و آشنایی با حقایق و دریافت آگاهی‌های لازم بتواند از تحت سلطه و سیطره انواع جبرهای درونی یعنی امیال و غرایز حیوانی و جبرهای بیرونی یعنی جبر اقتصادی، اجتماعی و تاریخی رها شده و به‌صورت آگاهانه هدف واقعی زندگی خود را انتخاب و با استفاده از انواع امکانات موجود، به طرف آن‌ها حرکت نموده، نه تنها محکوم و مغلوب شرایط محیطی و اجتماعی نباشد، بلکه حتی خود در ساختن محیط و جامعه، نقش اصلی را بر عهده بگیرد.

۶۲. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم: تأکیدی که دین بر مسئله تعلیم و تربیت و تحصیل علم و مداومت بر تفکر و عمل صالح مبتنی بر ایمان دارد، نشان‌دهنده این است که انسان در صورت برخورداری از تربیت صحیح و اصولی می‌تواند به آزادی واقعی خود افزوده، از سلطه درون و برون آزاد گردد و به سازندگی واقعی خود و دیگران بپردازد.

۶۳. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم: انسان‌های ناآگاه، خواه ناخواه چنان هستند که جامعه می‌خواهد؛ در صورتی که انسان‌های آگاه آن‌چنانند که خود می‌خواهند و بلکه می‌توان گفت انسان‌های ناآگاه را جامعه می‌سازد، اما انسان‌های آگاه جامعه را می‌سازند.

۶۴. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم: بنابراین دیدگاه، هر انسانی تابع مناسبات اقتصادی حاکم بر اوست و هیچ انسانی نمی‌تواند از سیر

جبری تاریخی که این مناسبات آن را پدید آورده‌اند، بیرون رود و آن را عوض کند و رفتارهای هر انسانی نیز منعکس کننده همین سیر جبری است. حق اعتقاد و ایدئولوژی وی نیز ساخته همین سیر جبری می‌باشد.

۶۵. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم: همان توضیحات قبلی

۶۶. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۵ کتاب دوازدهم: از آنجا که انسان علاوه بر بعد حیوانی، دارای بعد الهی و روحی است نمی‌توان گفت شخصیت وی و اعتقادات و افکار او منعکس کننده شرایط مادی است، بلکه باید گفت اعتقاد و ایدئولوژی انسان سرچشمه دیگری دارد که در صورت تکیه بر معیارهای صحیح، دست تحولات اقتصادی و اجتماعی به آن نمی‌رسد.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۵ کتاب دوازدهم: به عبارت دیگر، این ایدئولوژی انسان نیست که ساخته دست شرایط اقتصادی و اجتماعی است، بلکه برعکس، نقش ایدئولوژی ساختن شرایط اقتصادی و اجتماعی است، مگر اینکه توهمات بی‌اساس به‌عنوان ایدئولوژی پذیرفته شود که در این صورت چون بر مبنای ثابت و استواری تکیه ندارد، نظیر بیدی است که به هر بادی بلرزد و تغییر یابد و هر روز به رنگی درآید.

۶۸. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۵ کتاب دوازدهم: در حقیقت انسان با آگاهی و ایمان و آنگاه عمل خویش که با اختیار و انتخاب انجام می‌دهد، سرنوشت خود را می‌سازد و در سرنوشت جامعه و تاریخ مؤثر واقع می‌شود.

۶۹. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۷ کتاب دوازدهم: می‌دانیم که در مکتب‌های آسمانی، عبادت و بندگی مخصوص خداوند است. به عبارت دیگر از دیدگاه پیامبران، انسان تنها یک هدف در افق زندگانی خویش باید داشته باشد و آن رسیدن به خداست و جز آن هیچ هدف و مقصد دیگری نمی‌تواند و نباید هدف نهایی انسان قرار گیرد. سرسپردگی در برابر خدا، مستلزم روگردانی از هر هدف دیگر است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۷ کتاب دوازدهم: بندگی خدا را پذیرفتن، مستلزم آزاد شدن از قید هدف‌های محدود و محقر است که جز انهدام شخصیت اصیل انسانی نتیجه‌ای دربر ندارد. عبادت خداوند یعنی از تمام نقص‌ها و محدودیت‌ها و طاغوت‌ها و بت‌ها آزاد شدن و آزادی واقعی چیزی جز این نیست. با این بیان بندگی خدا، نه تنها هیچ‌گونه حقارتی برای انسان به دنبال ندارد، بلکه او را از چنگال تمام حقارت‌ها رها می‌سازد.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۱۷ کتاب دوازدهم: چون ریشه تمام مفاصد و آلودگی‌های اخلاقی در خودخواهی انسان است، لذا اخلاص و رعایت آن از جانب اهل ایمان، وسیله مهم و منحصر به فردی است که از شدت خودخواهی‌های انسان کاسته، او را از چنگال نفس حیوانی رها می‌سازد.

۷۲. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۰ و ۱۱ کتاب دوازدهم: آنچه از تعالیم دینی در زمینه شناخت انسان برمی‌آید و تجارب ممتد تاریخ بشری نیز آن را تایید می‌کند، این است که آدمی در میان دو بی‌نهایت؛ بی‌نهایت بالا و بی‌نهایت پایین همواره در نوسان است. ...

آدمی زاده طرفه معجونی است	کز فرشته سرشته وز حیوان
گر کند میل این، شود کم از این	ور کند کیل آن، شود به از آن

۷۳. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۱۸ کتاب دوازدهم: بنابراین، تمامی فضایل اخلاقی از قبیل پرهیزکاری، صبر، شجاعت و فداکاری، گذشت، عدالت و ... از ایمان به خدا سرچشمه گرفته و لازمه آن هستند و هرگز نمی‌توان ایمان و رذائل اخلاقی از قبیل ستم، غرور، نفاق و بدگویی و غیره را یک جا جمع نمود؛ زیرا ریشه همه این رذایل در روگردانی از خدا و غفلت از یاد اوست. انسان هنگامی می‌تواند در جهت سازندگی شخصیت خود گام بردارد و به طرف کمال حرکت کند که این هماهنگی را میان معتقدات خود و روحیات و اعمال خویش ایجاد نماید و از هرگونه دوگانگی یا چندگانگی در شخصیت به‌شدت پرهیزد؛ زیرا که در این صورت نتیجه‌ای جز نابودی شخصیت اصیل انسانی در میان نخواهد بود.

۷۴. گزینه ۲ درست است.

صفحه ۱۸ کتاب دوازدهم: بهترین معیار برای تشخیص و ارزیابی ایمان خود و دیگران، اعمال و کردار و خصوصیات روحی و اخلاقی است؛ در این صورت است که ادعا از واقعیت جدا می‌گردد و مؤمنین واقعی از منافقین و فریبکاران تمیز داده می‌شوند.

۷۵. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۱۹ کتاب دوازدهم: برای مؤمنین واقعی، هیچ چیز لذت‌بخش‌تر از یاد خدا نیست. آنان در سایه توجه به خدا بر نفس سرکش خود غلبه می‌کنند و طوفان درونی خود را فرو می‌نهند و به آرامشی عمیق آمیخته با خشنودی و رضا می‌رسند.

انگلیسی

۷۶. گزینه ۲ درست است.

در این جمله ترتیب صفات قبل از اسم را باید در نظر بگیرید.

ترتیب صفات به قرار زیر می‌باشد.

اسم + جنس + صفت ملیت + صفت رنگ + صفت شکل + صفت سن + صفت اندازه + صفت کیفیت + حرف تعریف و صفات کمیت
اسم + جنس + صفت ملیت + صفت رنگ + صفت شکل + صفت سن + صفت اندازه + صفت کیفیت + حرف تعریف و صفات کمیت

a/an/ the/ some/ many	Beautiful	Big	Old	young	Round	Red	Iranian	Cotton	House
	hice	small			square	white	Canadian	stone	shirt

توجه: همه این صفات یکباره در جمله نمی‌آید ولی ما باید ترتیب را رعایت کنیم.

a beautiful small white shirt

اسم رنگ اندازه صفت کیفیت حرف تعریف

۷۷. گزینه ۳ درست است.

مقایسه دو اسم که یکی بر دیگری برتری داشته باشد از صفات یا قیدهایی یا برتری استفاده می‌شود.

قید **beautifully** یک قید برتر چند سیلابی می‌باشد و برای برتری ساختن آن کلمه از **more** که قبل از صفات یا قیدهایی دو یا چند سیلابی به کار می‌رود.

More + صفت/ قید + than

صفت یا قید و یا چند سیلابی

expensive → more expensive than

quickly → more quickly than

۷۸. گزینه ۲ درست است.

جمله مجهول زمان گذشته است زیرا کلمه **they** همان مفعول جمله معلوم (**the letters**) می‌باشد. ساختار مجهول زمان گذشته ساده:

----- + اسم مفعول فعل اصلی (قسمت سوم فعل) + **was/were** + مفعول جمله معلوم به عنوان فاعل جمله مجهول

۷۹. گزینه ۴ درست است.

جمله مجهول حال ساده می‌باشد و قید **every day** برای زمان حال ساده کاربرد دارد، زیرا کلمه **it** همان مفعول جمله معلوم (**conversation**) می‌باشد. ساختار مجهول زمان حال ساده:

----- + اسم مفعول فعل اصلی (قسمت سوم فعل) + **am/ is/ are** + مفعول جمله معلوم به عنوان فاعل جمله مجهول

۸۰. گزینه ۱ درست است.

چندین سال پیش زلزله‌ای بسیار بد یا وحشتناک در شهر رودبار گیلان رخ داد، از این رو، مردم زیادی در آنجا کشته شدند و تصمیم گرفتم مقداری خون به آنهایی که نیازمند بودند، اهداء کنم.

(۲) دفاع کردن

(۱) اهدا کردن

(۴) ذخیره کردن، نجات دادن

(۳) جمع‌آوری کردن

۸۱. گزینه ۳ درست است.

سیارات زیادی در آسمان وجود دارند که در مدارهای مختلف به دور خورشید حرکت می‌کنند و همچنین سیارات به دور سایر

سیارات حرکت می کنند.

(۱) اندام‌ها (۲) هدیه‌ها (۳) مدارها (۴) فرهنگ‌ها

۸۲. گزینه ۴ درست است.

به وسیله یک تلسکوپ نیرومند، می‌توانیم سیارات زیادی را که در شب در آسمان می‌درخشند، مشاهده کنیم و همچنین آنها چقدر شگفت‌انگیز و جالب هستند زمانی که آنها را به وسیله چنین تلسکوپی تماشا می‌کنیم.

(۱) قوی، نیرومند / تمیز، مرتب (۲) تمیز و مرتب / ساده، جلگه، دشت
(۳) سالم / شگفت‌انگیز (۴) نیرومند، قوی / شگفت‌انگیز

۸۳. گزینه ۱ درست است.

معلم از احمد خواست که آن متن را بخواند اما او نتوانست آن را خیلی خوب بخواند، زیرا او زیاد مکث کرده بود و بنابراین نمره خوبی را دریافت نکرد.

(۱) مکث کردن (۲) پیدا کردن (گذشته find) (۳) جمع‌آوری کردن (۴) در نظر گرفتن

۸۴. گزینه ۲ درست است.

آن مرد یک دکتر مهم و برجسته و متخصص در بیمارستانهای تهران می‌باشد. اکثریت مردم او را خیلی زیاد دوست دارند.

(۱) تنبل (۲) برجسته، متخصص (۳) ظالم (۴) گیج

۸۵. گزینه ۴ درست است.

رضا هیچ توجهی به راه‌هایی که باید با معلمان صحبت کند، ندارد. در حقیقت، او هنوز یاد نگرفته است که با معلمان به‌طور مؤدبانه صحبت کند.

(۱) خوشبختانه (۲) مکرراً (۳) فوراً (۴) بطور مؤدبانه

۸۶. گزینه ۳ درست است.

والدین ما به ما کمک زیادی کرد تا بزرگ شویم زمانی که یک بچه بودیم. ما همچنین باید والدین خودمان را دوست داشته باشیم و از آنها مراقبت کنیم تا زمانی که آنها مسن و ضعیف هستند.

(۱) رها کردن، ترک کردن (۲) تشکیل دادن، ساختن
(۳) مراقبت کردن، توجه کردن (۴) دنبال چیزی یا کسی گشتن، جستجو کردن

۸۷. گزینه ۱ درست است.

از جک خواستم به من کمک کند، ولی او پاسخ داد که در این زمان سرش خیلی شلوغ است و همچنین خیلی زیاد خسته است.

(۱) پاسخ دادن (۲) بخشیدن (۳) بغل کردن (۴) جمع‌آوری کردن

۸۸. گزینه ۴ درست است.

(۱) جلگه، دشت (۲) اقیانوس (۳) زمین، کشتزار، دشت (۴) قاره

۸۹. گزینه ۲ درست است.

(۱) سنتی (۲) اجتماعی (۳) ذهنی (۴) فرهنگی

۹۰. گزینه ۱ درست است.

(۱) افزایش پیدا کردن یا یافتن (۲) دفاع کردن (۳) نابود کردن (۴) جمع‌آوری کردن

۹۱. گزینه ۳ درست است.

(۱) حفاظت کردن (۲) توسعه پیدا کردن (۳) شامل بودن، من جمله (۴) معرفی کردن

۹۲. گزینه ۴ درست است.

(۱) به علاوه (۲) علیرغم، با این وجود
(۳) درعوض (۴) از قبیل، برای مثال، نظیر

۹۳. گزینه ۱ درست است.

- کدامیک از موارد زیر بهترین عنوان برای این متن است؟

- موسیقی و تأثیر آن روی مغز کودک.

۹۴. گزینه ۲ درست است.

در مورد چه جنبه ای از موسیقی را متن اساساً بحث می کند؟

- نقش آن

۹۵. گزینه ۳ درست است.

مؤلف، به افلاطون در پاراگراف یک اشاره کرده است به منظور اینکه نکته اصلی پاراگراف را حمایت کند.

۹۶. گزینه ۱ درست است.

منظور مؤلف با گفتن «هیچ آموزش خاص همان طوری که در پاراگراف ۲ استفاده شده است»، چه نوع آموزشی است؟

- آموزش به همراه موسیقی.

۹۷. گزینه ۴ درست است.

کدام یک از موارد زیر می تواند نتیجه گیری متن باشد؟

- مونالیزا برای تمام شدن نسبت به شام آخر زمان طولانی تری کشید.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

لئوناردو اساساً به خاطر نقاشی هایش در سراسر دنیا به یادآورده می شود یا معروف است.

۹۹. گزینه ۱ درست است.

کلمه **them** (آنها را) که در متن خط کشیده شده است به مونالیزا و شام آخر اشاره می کند.

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

بر طبق متن، در کدام یک از موارد زیر لئوناردو خوب نبود یعنی دانش نداشت؟

- شیمی

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{(k-1)x^2-1}{x(x-1)} - \frac{(k^2+1)x}{6x(x+1)} = \frac{k-x}{x^2} - \frac{4}{3}$$

$$x = -2 \Rightarrow \frac{4k-4-1}{6} - \frac{-2k^2-2}{12} = \frac{k+2}{4} - \frac{4}{3}$$

$$8k-10+2k^2+2=3k+6-16 \Rightarrow 2k^2+8k-8=3k-10$$

$$2k^2+5k+2=0 \Rightarrow k = \frac{-5 \pm \sqrt{25-16}}{4} = \frac{-5 \pm 3}{4} = \begin{cases} -2 \\ -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$-2 + \left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{5}{2}$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

$$(x-1)^4 - 3(x-1)^2 + 2 = 0$$

$$\left((x-1)^2-2\right)\left((x-1)^2-1\right)=0 \Rightarrow \begin{cases} (x-1)^2=2 \Rightarrow x-1=\pm\sqrt{2} \\ (x-1)^2=1 \Rightarrow x-1=\pm 1 \end{cases}$$

$$x=1+\sqrt{2}, x=1-\sqrt{2}$$

$$x=2, x=0$$

$$(1+\sqrt{2})-(1-\sqrt{2})=2\sqrt{2}$$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

فرض: کارگر B کار را در x روز انجام دهد. کارگر A همان کار را در x + ۱۲ روز انجام می‌دهد.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+12} = \frac{1}{8} \quad \text{بنابراین: در یک روز } \frac{1}{8} \text{ کار انجام می‌شود.}$$

$$\frac{x+12+x}{x(x+12)} = \frac{1}{8} \Rightarrow 16x + 96 = x^2 + 12x$$

$$x^2 - 4x - 96 = 0 \Rightarrow (x-12)(x+8) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -8 & \text{غ ق ق} \\ x = 12 & \text{ق ق روز} \end{cases}$$

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

۴, ۵, ۸, ۹, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸

$$\text{دامنه داده‌ها} = 18 - 4 = 14$$

$$16 = \text{چارک سوم} \quad 8 = \text{چارک اول} \quad 12 = \text{میانه}$$

$$8 = 16 - 8 = \text{دامنه میان چارکی}$$

$$6 = 14 - 8 = \text{دامنه میان چارکی - دامنه داده‌ها}$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها باید متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم در نظر گرفته شود.

$$\pi R^2 = \text{مساحت دایره} \quad R = \sqrt{0.7}$$

$$\pi (\sqrt{0.7})^2 = 0.7\pi = \text{مساحت دایره}$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$S = \{(R_1, B_1, B_2), (R_1, B_1, B_3), (R_1, B_2, B_3), (R_2, B_1, B_2), (R_2, B_1, B_3),$$

$$(R_2, B_2, B_3), (R_1, R_2, B_1), (R_1, R_2, B_2), (R_1, R_2, B_3), (B_1, B_2, B_3)\}$$

$$n(s) = c(5, 3) = \frac{5!}{2!3!} = 10 \quad (\text{فضای نمونه } 10 \text{ عضو دارد})$$

$$A = \{(R_1, B_1, B_2), (R_1, B_1, B_3), (R_1, B_2, B_3), (R_1, B_1, B_2)\}$$

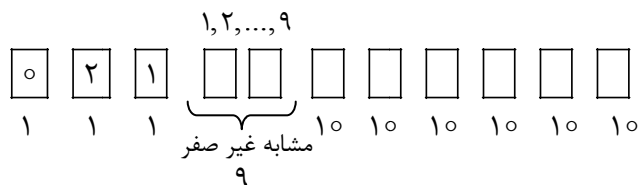
$$(R_1, B_1, B_3), (R_1, B_2, B_3), (R_1, R_2, B_1), (R_1, R_2, B_2), (R_1, R_2, B_3)$$

$$A' = S - A = \{(B_1, B_2, B_3)\} \quad \text{هر سه مهره آبی باشند}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$360 \div 8 = 45^\circ$$

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$9 \times 10^6$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

داده‌ها:

۷, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۲, ۱۳, ۱۳, ۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۵, ۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸, ۱۹, ۲۰

چارک اول

میانه

$$15 - 13 = 2$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

ریاضی فیزیک شیمی

۲! ۳! n!

$$3! \times 2! \times 3! \times n! = 8640$$

$$72n! = 8640 \Rightarrow n! = 120 = 1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 = 5!$$

$$n = 5$$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

$$c(n, 5) = 2c(n, 2)$$

$$\frac{n!}{(n-5)!5!} = \frac{2n!}{(n-2)!2!} \Rightarrow 120(n-5)! = (n-2)!$$

$$120(n-5)! = (n-2)! = (n-5)!(n-4)(n-3)(n-2)$$

$$(n-4)(n-3)(n-2) = 120 = 4 \times 5 \times 6$$

$$n-2 = 6 \Rightarrow n = 8$$

$$c(8, 4) = \frac{8!}{4!4!} = \frac{5 \times 6 \times 7 \times 8}{24} = 70$$

حاصل ضرب سه عدد طبیعی متوالی

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

$$(A \text{ پیشامد}) A = \{2, 4, 6, 8\}$$

$$(B \text{ پیشامد}) B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

$$(A \cap B) \text{ پیشامد}, A \cap B = \{2, 4, 6\}$$

$$(C \text{ پیشامد}) C = \{2, 3, 5, 7\}$$

$$((A \cap B) - C) \text{ پیشامد} = \{4, 6\}$$

$$n((A \cap B) - C) = 2$$

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$n(s) = 36$$

$$A = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6)\}$$

$$B = \{(3, 6), (4, 5), (4, 6), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$$

$$C = \{(1, 1), (1, 2), (1, 4), (1, 6), (2, 1), (2, 3), (2, 5), (3, 2), (3, 4), (4, 1), (4, 3), (5, 2), (5, 6), (6, 1), (6, 5)\}$$

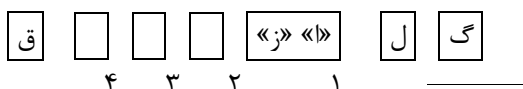
$$A \cap B = \{(5, 5), (6, 6)\}$$

$$B \cap C = \{(5, 6), (6, 5)\}$$

$$(A \cap B) \cap (B \cap C) = \emptyset \text{ ناسازگارند}$$

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

گل‌های زنبق ۲!

۱ (ثابت)

$$4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2! = 48$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$S = \{(2, r, r), (2, r, p), (2, p, r), (2, p, p), (4, r, r), (4, r, p), (4, p, r), (4, p, p)\}$$

(فضای نمونه)

$(پ, ۳), (ر, ۳), (پ, ۱), (ر, ۱), (پ, ۶), (ر, ۶), (پ, ۴), (ر, ۴), (پ, ۵), (ر, ۵)$

$\{۲, ۳, ۵\}$ اعداد اول

$A = \{(پ, ۲), (ر, ۲), (پ, ۳), (ر, ۳), (پ, ۵), (ر, ۵)\}$ پیشامد

$B = \{(پ, ۲), (ر, ۲), (پ, ۳), (ر, ۳), (پ, ۵), (ر, ۵)\}$ پیشامد

$n(A) = ۵$ و $n(B) = ۷$

$n(B) - n(A) = ۲$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

(الف) رسیدن به توانگری و رفاه مادی از نظر اسلام پسندیده است. صفحه ۱۷ کتاب درسی

(ب) پیشرفت تمدن بشری باعث می‌شود اندیشه‌های اقتصادی به علم اقتصاد تبدیل شود. صفحه ۱۴ کتاب درسی

(ج) افزایش بهره‌وری مانند جلوگیری از ریخت و پاش و صرفه‌جویی باعث کاهش هزینه‌های تولید می‌شود. صفحه ۳۰ کتاب

(بخش ۱، فصل ۱ و ۲، اقتصاد و اسلام - موضوعات علم اقتصاد - درآمد و سود)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

(الف) نادرست است. زیرا شیئی که در بازار، خرید و فروش نشود، کالا به شمار نمی‌رود. صفحه ۱۸ کتاب درسی

(ب) درست است. صفحه ۲۷ کتاب درسی

(ج) نادرست است. زیرا دست‌مزد عوامل انسانی از محل سرمایه مالی پرداخت می‌شود. صفحه ۲۶ کتاب درسی

(د) درست است زیرا قیمت باعث تعدیل عدم تعادل در بازار و کاهش فاصله عرضه و تقاضا و رسیدن به نقطه تعادل می‌شود.

صفحه ۳۶ و ۳۷ کتاب درسی

(بخش ۱، فصل ۱، ۲ و ۳ - تعریف کالا - سازمان تولید - نهاده تولید - تعادل و قیمت تعادلی)

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

از این کالا در قیمت صد هزار تومان هشتاد واحد تولید شده است، اما فقط ۴۰ واحد به فروش رفته است. پس:

$$۴۰ \times ۱۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

در قیمت ۱۲۵۰۰۰ تومان، ۸۵ واحد مازاد عرضه وجود دارد.

در قیمت ۵۰۰۰۰ تومان، ۴۰ واحد کمبود عرضه وجود دارد.

(بخش ۱، فصل ۳، تعادل و قیمت تعادلی)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

(الف) نمک کالایی ضروری و کم کشش است. عکس‌العمل مصرف‌کننده در مقابل تغییرات قیمت، کم است و در نتیجه شیب

منحنی تقاضا زیاد است. صفحه ۳۲ کتاب درسی

(ب) مهم‌ترین عامل مؤثر بر رفتار اقتصادی تولیدکننده سطح قیمت کالا می‌باشد. صفحه ۳۳ کتاب درسی

(بخش ۱، فصل ۳، انواع بازار - رفتار اقتصادی مصرف‌کننده)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

$$\text{ریال } ۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۵ \times ۳,۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{ریال } ۴,۸۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{اجاره سالانه}$$

$$\text{ریال } ۱,۹۲۰,۰۰۰ = ۰/۲ \times ۹,۶۰۰,۰۰۰ = \text{استهلاک}$$

$$\text{ریال } ۲۰,۷۷۰,۰۰۰ = ۱,۹۲۰,۰۰۰ + ۴,۴۵۰,۰۰۰ + ۹,۶۰۰,۰۰۰ + ۴,۸۰۰,۰۰۰ = \text{جمع هزینه بنگاه}$$

هزینه - درآمد = سود

$$\text{ریال } ۲۰۴,۲۳۰,۰۰۰ = ۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰,۷۷۰,۰۰۰ = \text{سود}$$

(بخش ۱، فصل ۲ - درآمد و سود)

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

الف) رب گوجه بازار رقابتی دارد. خریده‌های دولتی و عمده به صورت مناقصه برگزار می‌شود. شرکت توانیر، انحصار رفتاری می‌کند. فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها، مزایده برگزار می‌کنند و شرکت‌های خودرویی انحصار در فروش محصولات دارند. صفحه ۳۸ کتاب درسی. (بخش ۱، فصل ۳، انواع بازارها)

ب) شرکت توانیر به دلایل طبیعی و شرکت‌های خودرویی به دلیل قانونی انحصار در فروش دارند. صفحه ۳۸ کتاب

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

تغییر قیمت کالای جانشین بر تقاضای کالای مورد نظر ما اثر دارد. وقتی قیمت ماهی افزایش می‌یابد، مردم از کالای جانشین آن یعنی گوشت سفید و مرغ استفاده می‌کنند و تقاضای آن را افزایش می‌دهند. صفحه ۳۱ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۳، رفتار اقتصادی مصرف‌کننده)

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

نقطه B نقطه تعادلی است و در آن عرضه و تقاضا برابر می‌باشد.

در نقطه C قیمت، کمتر از قیمت تعادلی است و شاهد مازاد تقاضا یا کمبود عرضه هستیم.

نقطه A بالای نقطه تعادلی قرار دارد. در نتیجه شاهد وضعیت مازاد عرضه یا کمبود تقاضا هستیم. صفحه ۳۶ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۳، تعادل و قیمت تعادلی)

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} 24 = \text{هزینه} + \text{سود} + \text{درآمد} \\ \text{درآمد} = \text{هزینه} + \text{سود} \end{array} \right\} \rightarrow 24 = \text{درآمد} \times 2 \rightarrow \text{درآمد} = 12$$
 (بخش ۱، فصل ۲، درآمد و سود) صفحه ۲۹ کتاب درسی

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

نمودار الف- کالایی ضروری است که شیب منحنی تقاضا زیاد و کشش قیمتی تقاضا کم است یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر تغییرات قیمت کم است مثل برنج در ایران.

نمودار ب- کالای لوکس است که شیب منحنی تقاضا کم و کشش قیمتی تقاضا زیاد است. عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر تغییرات قیمت بالا است مثل لوستر. صفحه ۳۱ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۳، رفتار اقتصادی مصرف‌کننده)

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

الف) زمانی که انتخاب درست باشد در واقع چیزی از دست نداده‌ایم و هزینه فرصت نداریم. صفحه ۱۲ کتاب درسی
 ب) انسان در مقایسه با سایر عوامل تولید به عنوان برترین عامل به شمار می‌رود زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را بر عهده دارد. صفحه ۲۶ کتاب درسی

ج) انحصارگر غیر قانونی معمولاً با افزایش قیمت کالای خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌رساند. صفحه ۳۸ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۱، ۲ و ۳، هزینه فرصت- عوامل تولید- انواع بازارها)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) براساس تعریف کتاب، کمیابی به این دو علت مطرح می‌شود: ۱- منابع و امکانات تولید محدودیت دارند. ۲- انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات تولید موجود نیز محدودیت دارد. صفحه ۱۱ کتاب درسی

ب) منحنی عرضه صعودی است و منحنی مورد نظر در شکل حالت نزولی دارد، در نتیجه گزینه‌های ۳ و ۴ حذف می‌شوند. در نقطه B قیمت بیشتر و مقدار تقاضای کمتری نسبت به نقطه C که از آن پایین‌تر است، وجود دارد. پس در نقطه C قیمت پایین‌تر و تقاضا بیشتر است.

(بخش ۱، فصل ۱ و ۳، منابع و امکانات تولید- رفتار اقتصادی مصرف‌کننده)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

۱- درست است. تعادل و هماهنگی بین عرضه‌کننده و مصرف‌کننده باعث ایجاد بازار و شکل‌گیری منافع دوسویه می‌شود. صفحه ۳۱ کتاب درسی

۲- نادرست است. وقتی قیمت با کاهش به سمت نقطه تعادلی می‌رود در واقع در بازار شاهد مازاد عرضه و کمبود تقاضا هستیم. صفحه ۳۴ کتاب درسی

۳- درست است. صفحه ۳۸ کتاب درسی - انواع بازارها

۴- درست است. صفحه ۳۱ کتاب درسی - شکل‌گیری بازار - (بخش ۱، فصل ۳، بازار)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

الف) زمانی که قیمت در حال افزایش باشد، بازار در وضعیت مازاد تقاضا یا کمبود عرضه قرار دارد. پس مقدار تقاضا از شرایط تعادلی یعنی ۴ واحد بیشتر و مقدار عرضه از ۴ واحد کمتر است. صفحه ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی
ب) اگر تولیدکننده خودش صاحب عواملی از تولید باشد، در ظاهر هزینه‌ای بابت آن‌ها پرداخت نمی‌کند ولی می‌تواند آن‌ها را به دیگری اجاره دهد و کسب درآمد کند. بنابراین دارای هزینه فرصت است. صفحه ۲۹ کتاب درسی
(بخش ۱، فصل ۲ و ۳، درآمد و سود - تعادل و قیمت تعادلی)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

در کتاب از متخصصان به عنوان «سرمایه انسانی» یاد می‌شود. در سایر گزینه‌ها عامل انسانی ذکر شده است و فقط در گزینه ۱ به متخصصان اشاره شده است. صفحه ۲۶ کتاب درسی
(بخش ۱، فصل ۲، عوامل تولید)

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

موارد غلط در هر گزینه و اصلاح آن‌ها:

(۱) پیش از اسلام، زبان، پهلوی، زبان رسمی ساسانی بوده است - زبان پارسی یا فارسی ریشه و مادر زبان امروز ایران است.

(۲) پیش از اسلام، زبان پهلوی، زبان رسمی ساسانی بوده است.

(۳) پارتی به ناحیه شمال و شمال شرقی تعلق داشته است - بیشتر آثار دینی و زردشتی به زبان پهلوی تألیف شده است.

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

موارد غلط و اصلاح آن‌ها

دری ← پهلوی * زیادی ← کمی * حماسی ← تعلیمی * غنایی ← اخلاقی (تعلیمی و اخلاقی دو مورد و جابه‌جا هم درست است) * غیر دینی ← دینی .

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

قرن چهارم: دوران غلبه و رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود (نه تغییر آن) پایه‌های حماسه‌های ملی به زبان فارسی در این قرن گذاشته شد. (نه عرفانی).

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

در گزینه پاسخ، ویژگی‌های نثر و نظم جابه‌جا شده‌اند.

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

اصلاح موارد غلط:

(ج) داستان‌نویسی ← نمایش‌نامه نویسی

(د) متکلف ← ساده، روان، بی‌تکلف و عوام فهم

(ه) ادبی ← علمی

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

معرفی موارد:

(۱) شاهنامه ابومنصوری (۲) ترجمه تفسیر طبری

(۳) با داشتن غلط، معرفی تاریخ بلعمی است. (۴) تاریخ بلعمی

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

- اصلاح موارد غلط: (۲) ادبی ← سیاسی
(۳) سنت گرایی ادبی ← ساده نویسی
(۴) احساس ← واقعیت

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

استعاره‌های هر گزینه:

- (۱) آسمان - زهره - مریخ همگی استعاره مکنیه و تشخیص دارند.
- (۲) گریه خون ناودان استعاره مکنیه و تشخیص دارد. (باران فتنه اضافه تشبیهی - در و دیوار مجازاً خانه)
- (۳) روی زمانه - تقدیر - پشت طاقت گردون همگی استعاره مکنیه و تشخیص دارند.
- (۴) زمانه دون استعاره مکنیه و تشخیص - شهد و شکر به ترتیب استعاره مصرحه از خوشی و کامیابی

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های هر گزینه:

- (۱) بدیع لفظی: واج آرای (ر - آ - ت) و کنایه «مرد بودن» به معنی جوانمرد - انسان راستین.
- (۲) هر دو درست
- (۳) سموم قهر اجل، اضافه استعاری است - خزان مجازاً سرما.
- (۴) در بیت دوم، کاروان استعاره از مرگ و اجل - دو تشبیه (ما کاروان آخرتیم - دیار عمر)

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- (۱) سجع بین (سر - لب) (زلف - لعل) (بوی - رنگ) (گلزار - گلنار) ولی استعاره در بیت به چشم نمی‌خورد.
- (۲) دست تقدیر گل را شبیه چهره تو (محبوب من) ساخت (اغراق) و از شرم این که به زیبایی رخسار تو در نیامد آن را در غنچه پنهان کرده است. (حسن تعلیل)
- (۳) خیال (استعاره و تشخیص) حلقه اقبال (اضافه استعاری) حلقه اقبال ناممکن نجنبانی کنایه از درخواست محال نداشته باش.
- (۴) خدنگ فراق (تشبیه) خدنگ و سینه به ترتیب مجازاً تیر و دل

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

- الف) تشبیه (چشمه مهر) (لب شکر بار) ایهام: مهر به معنی ۱- خورشید ۲- محبت
- ب) ایهام: دلم تنگ است به معنی ۱- کوچک ۲- ناراحت
- ج) تشبیه (دامن گل بستر ما شد) (مدام) ایهام ندارد.
- د) ایهام: خموش به معنی ۱- ساکت ۲- تخلص مولانا
- ه) ایهام: به دور نرگس به معنی ۱- در اطراف نرگس ۲- به گردش نرگس (نرگس استعاره از چشم)

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

آرایه‌های مستتر در واژه قافیه و نوع آن:

- (۱) پوشیده - پوشیده: جناس، سجع جزو آرایه‌های لفظی هستند.
- (۲) رباط - بساط: هر دو استعاره از دنیا و اساس هستی.
- (۳) پر کاه کنایه از مقدار ناچیز و کم ارزش - کنایه جزو مباحث معانی و بیان است.
- (۴) نوایی ایهام دارد: ۱- آذوقه ۲- نغمه و آهنگ جزو آرایه‌های معنوی است.

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های گزینه پاسخ:

- ج) مصراع اول کنایه از استفاده از شرایط و فرصت‌ها - مصراع دوم کنایه از محدود بودن و گذرندگی فرصت‌ها و موقعیت‌ها.
- ه) تلمیح به قصه آفرینش و وسوسه خوردن گندم و ...
- الف) چشم کماندار استعاره و تشخیص دارد.
- د) سجع بین (خانه - خرمن) (ریخت - سوخت) (باد - برق) (هوا - هوای) در بیت موازنه محسوس است.

(ب) سر: مجازاً تمام وجود (می‌تواند کنایه هم تلقی شود: به سر دویدند)

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

وزن واژه‌های مشخص شده و گزینه پاسخ به ترتیب: (U -) (U -) (U -) (U -) (U -)
موارد نادرست در گزینه‌ها:

(۱) پی - رجز (۲) اثر - بنهد (۳) ره - شفا - گرفته

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

ارکان گزینه پاسخ: مفاعیلین مفاعیلین فعولن (۳ رکن) و گزینه‌های دیگر:

(۲) مفاعیلین فعلاتن مفاعیلین فعَلن (۴ رکن) (۳) مفعول فاعلاتن مفاعیلین فاعلن (۴ رکن)

(۴) مستفعل مستفعل مستفعل فع (۴ رکن)

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

وزن درست گزینه پاسخ: (مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعَل) است. وزن دیگر آن (مفعول فاعلاتن مفاعیلین فاعلن) می‌باشد.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

وزن دوگانه هریک از گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلاتن مفاعیلین فاعلن / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعَل

(۲) مفعول مفاعیلین فعولن / مستفعل فاعلاتن فع لن

(۳) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن / مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن

(۴) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن

۱۴۸. گزینه ۳ درست است.

وزن مصراع‌ها عبارتند از:

(الف) مفاعیلین ۴ × (ب) مفاعیلین ۴ ×

(ج) مفاعیلین فعلاتن مفاعیلین فع لن (د) مفاعیلین ۴ ×

(ه) مفاعیلین فعلاتن مفاعیلین فع لن

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

وزن گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلین فعلاتن مفاعیلین فع لن (ناهمسان) (۲) مفتعلن فاعلن ۲ × (همسان دولختی)

(۳) مفاعیلین ۴ × (همسان - تک پایه) (۴) فعلاتن ۳ × فع لن (همسان تک لختی)

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به وزن بیت مفاعیلین فعلاتن مفاعیلین فع لن

(الف) بیت از هشت رکن (ناهمگون) تشکیل شده است. (ب) وزن بیت ناهمسان است. (ج) دو مورد حذف همزه: (دا - مس - ت) است.

(د) پایه‌های آوایی این شعر ناهمسان است. (وزن همسان دولختی از چهار نیم مصراع یا ارکان متناوب تشکیل می‌شود)

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

ابیات مردف باید دارای واژه‌های تکراری هم معنا (بعد از واژه قافیه) باشند. ابیات غیر مردف (مقفاً شامل ب) و ج) هستند. در گزینه

(ب) واژه‌های تکراری: باشد (فعل اسنادی - وجود داشته باشد) و در گزینه ج) واژه‌های تکراری: خویش (خود - فامیل) هستند.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ «توجه صرف به معشوق» و مفهوم گزینه‌های دیگر «پاک باختگی» است.

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ «دریافت پیام مردگان مبنی بر ناپایداری عمر و گذرایی خوشی‌هاست».

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

بیت سوال و گزینه پاسخ هر دو به نهایت آرزومندی جانان (حتی با تجرد از دنیا) اشاره دارند.

مفهوم گزینه‌های دیگر: (۱) شتاب و بی‌توجهی معشوق (۳) مشتاق پیام محبوب (۴) منتظر در آرزوی جانان

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های هر گزینه:

- (۱) مجاز: شکسته بیت الحزن مجازاً عاشق - دل مجازاً عشق و محبت * تشبیه: دل به یوسف - زرخدان به چاه (بیت الحزن نیز تشبیه دارد) * بیت فاقد تضمین است.
- (۲) سه تشبیه: جهان چون سرا - نفس چون دیو - هوا چون دیو. (سرای غرور: اضافه استعاره است و تشخیص دارد) * مجاز: سبکبار مجازاً پاک و بی‌گناه * بیت فاقد تضمین است.
- (۳) این بیت فقط در مصراع دوم تضمین (از شعر رودکی) دارد.
- (۴) مجاز: چشم مجازاً نگاه * تشبیه: سرشت معشوق که چون حوری است * مصراع دوم تضمین از آیه قرآن دارد.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- نخواهد پذیرفت ۲- هیچ ۳- یاددادن. عذری (ص ۴۳ درس ۴ عربی دهم)

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- می‌خواهد ۲- می‌خواهد. می‌تواند ۴- پایش (ص ۴۲ درس ۴ عربی دهم)

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- می‌گسترانند ۳- برانگیخته‌اند ۴- می‌فرستادشان (ص ورودی درس ۳ عربی دهم)

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۲- باورکنیم ۳- امکان دارد ۴- باور می‌کنی (درس ۳ عربی دهم)

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۲- بدی‌ها ۳- پروردگار ۴- دستور می‌دهد (ص ۱۵ عربی دوازدهم)

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- جشن مبارک روزهای فجر. ۲- هیچ یک ۴- ترجمه نشدن آیام (ص ۴۱ عربی دهم)

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- ۱- آن کتابی است که ۲- این کتابی که ۳- این کتاب که (ص ۱۰ عربی دوازدهم)

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

- این: اگر (در عبارت به معنای هرگاه آمده است) این کلمه در ص ۴ عربی دوازدهم آمده است (درس ۴ عربی دهم)

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

- رد گزینه‌ها: ۱- یجلب: می‌آورد ۳- والدۃ: مادر ۴- والدیه: پدر و مادرش (ص ۲۹ عربی دهم و کلمه آب ص ۲ عربی دوازدهم)

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

لم + فعل مضارع: ترجمه ماضی منفی ساده یا نقلی منفی

رد سایر گزینه‌ها:

- ۱- لاتجلسین: نمی‌نشین ۲- لن یُرجع: برنخواهد گرداند ۴- لا یُغفر: آمرزیده نمی‌شود (درس ۱ عربی دوازدهم)

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

۲) المسلمین به شکل المسلمین صحیح می‌باشد (۳) التفرقه به شکل التفرقه صحیح می‌باشد (۴) شرفتمونا به شکل شرفتمونا صحیح می‌باشد (درس ۱ عربی دوازدهم)

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

رد سایر گزینه‌ها: فعل های یجری / لاتنتقل / ذهبت لازم هستند (ص ۲۹ کتاب دهم)

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

توضیح: در حروف مشبیه حرف لکن برای رفع ابهام و ارتباط / حرف لیت برای تمنی و آرزو به کار می‌رود و حرف لعل برای رجاء و امید می‌باشد. (درس ۱ عربی دوازدهم)

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

حرف لا برای نفی و نهی و نفی مطلق به کار می‌رود.

رد سایر گزینه‌ها:

۲- لاتغضبوا: لای نهی ۳- لاتحملنا: لای نهی / لا طاقه: لای نفی جنس. ۴- لاتزعمن: لای نهی و نفی هردو می‌تواند باشد بنابراین گزینه‌ای که نمی‌تواند به جز لای نفی قرار بگیرد گزینه ۱ می‌باشد (ص ۹ عربی دوازدهم)

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- المؤمنون: اسم فاعل ثلاثی مزید ۲- المظلومین: اسم مفعول ثلاثی مجرد ۴- المشفق: اسم فاعل ثلاثی مزید (ص ۱۵ عربی دوازدهم)

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

تنها حکومت اشکانی بود که در مقابل سپاه قدرتمند روم ایستادگی کرد و مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی ایران شد. (درس ۶ ص ۵۶)

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد. (درس ۷ ص ۶۴)

۱۷۳. گزینه ۴ درست است.

در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به‌وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان؛ شهداد و جیرفت در کرمان؛ شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان از جمله این شهرها بودند. (درس ۸ ص ۷۵)

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

ایلامیان در بخش شرقی قلمرو خود، واقع در استان فارس امروزی پایتخت دیگری به نام انشان یا انزان داشتند. سیمش از دیگر شهرهای ایلام است که احتمالاً به جای خرم‌آباد کنونی قرار داشته است. (درس ۸ ص ۷۷)

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

شی‌هوانگ‌تی به شدت با اندیشه‌های کنفوسیوس مخالفت کرد و دستور داد آثارش را بسوزانند. در دوران سلسله هان، آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها مورد پذیرش مردم چین قرار گرفت. (درس ۵ ص ۴۹)

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. (درس ۱ ص ۵)

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

نادر بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها را به شورای دشت مغان فراخواند و شرایطی را برای پذیرفتن سلطنت مطرح کرد که مهم‌ترین آنها عبارتند از: موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ حمایت نکردن بزرگان و روسای طوایف از خاندان صفوی؛ حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی (درس ۲ ص ۱۷)

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

طبقه ممتاز شامل اشراف و زمین‌داران بزرگ که علاوه بر داشتن امتیازات بسیار از پرداخت مالیات معاف بودند. طبقه متوسط که اغلب تحصیل کرده بودند و مشاغلی همچون وکالت، نویسندگی، طبابت، روزنامه‌نگاری و تجارت داشتند. طبقه فقیر جامعه که در این زمان جمعیت بسیاری زیادی بودند و بار اصلی مالیات‌ها و خدمات نظامی بر دوش آنان بود. اینان حکومت لوی شانزدهم، پادشاه فرانسه و طبقه ممتاز را عامل سیه‌روزی خود می‌دانستند.

(درس ۳ ص ۲۸)

۱۷۹. گزینه ۴ درست است

در دوران ناصرالدین شاه و تحت تأثیر مواجهه ایران با تمدن غربی، وزارت‌خانه‌های دیگری به تشکیلات اداری افزوده شد. (درس ۳ ص ۳۹)

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

انگلستان با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد. در دوران ناصرالدین شاه قاجار، انگلیسی‌ها در رقابت تنگاتنگ با روس‌ها موفق به گرفتن امتیازات اقتصادی متعددی از ایران شدند. (درس ۳ ص ۴۳)

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

گنبد نمکی توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می‌آید. (در حالت جامد) این عارضه در واحد زاگرس در غرب و جنوب‌غربی کشورمان قرار دارد. در مقابل گل‌فشان‌ها معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل و در برخی جاها به صورت حوضچه‌های مملو از آب و گل مشاهده می‌شوند. گل‌فشان‌ها به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند. این عارضه نیز عمدتاً در جنوب شرقی کشورمان استقرار دارد. بنابراین طول جغرافیایی این عارضه بیشتر از گنبد نمکی است

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۲ به یکی از ویژگی‌های منطقه کوهستانی تالش اشاره کرده است. و در گزینه ۳ فعالیت آتشفشانی البرز در دوره کواترنر قله دماوند را شکل داده است. و در گزینه ۴ امتداد نادرستی از منطقه کوهستانی البرز ارائه کرده است (امتداد کوه‌های البرز غربی- شرقی است.) و به اشتباه به امتداد کوه‌های تالش اشاره دارد. اما در گزینه ۱ به محدوده درستی از این منطقه کوهستانی البرز پرداخته است. زیرا امتداد از غرب به شرق امتداد دارد و بنابراین طول جغرافیایی آن از غرب به شرق افزایش می‌یابد.

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

در تفسیر نقشه جلگه‌های ایران می‌توان گفت به‌طور کلی وسعت جلگه‌ها در محدوده خلیج فارس بیشتر از دریای عمان است. همچنین محدوده جنوب‌غربی و شمال‌غربی چه از نظر تعداد جلگه‌ها و چه از نظر وسعت جلگه‌ها (محدوده دریاچه ارومیه و خوزستان) مساعدتر از محدوده جنوب‌شرقی در سواحل دریای عمان است.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

برای پاسخ به این گونه سوالات لازم است ویژگی‌های انواع آب و هوای ایران با هم مقایسه شوند و بحث هوازدگی در کتاب یازدهم مرور شود.

آب و هوای گرم و خشک ۱. بارش کم و خشکی هوا ۲. اختلاف شدید دما ۳. فقر پوشش گیاهی ۴. تبخیر و تعرق زیاد	آب و هوای گرم و شرجی ۱. بارندگی اندک ۲. رطوبت نسبی بالا ۳. میانگین دمای بالای سالیانه
آب و هوای کوهستانی ۱- افزایش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع ۲- میانگین دمای پایین ۳. بارندگی اغلب به صورت برف	آب و هوای معتدل خنثی ۱. بارندگی زیاد ۲. اعتدال دما در طول سال ۳. پوشش گیاهی غنی

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

منظور این سوال درباره اهمیت عوامل طبیعی در انتخاب مقر و شکل گیری تمدن های اولیه می باشد. در گزینه ۱ مقایسه موقعیت و مقر را مطرح می کند و موقعیت را مهم تر از مقر در شکل گیری حیات سکونتگاه ها می داند که مقایسه نادرستی است. در گزینه ۳ عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته اند. (عوامل دیگر مانند دفاعی و نظامی نقش های بعدی را به عهده داشته اند.) و گزینه ۴ مربوط به شکل گیری سکونتگاه ها در کشور ایران است در حالی که متن سوال مربوط به تمدن های اولیه هند، مصر، ایران و... است.

۱۸۶. گزینه ۴ درست است.

موضوع این سوال ویژگی خدماتی و حوزه نفوذ جهان شهرها است. بنابراین می توان گفت جهان شهرها در مقایسه با دیگر سکونتگاه ها بیشترین آستانه جمعیتی نفوذ هستند. گزینه ۱ اگرچه درست است اما صورت سوال توجهی به میزان جمعیت جهان شهرها ندارد (جمعیت بیشتر از ۱۰ میلیون نفر). گزینه ۲ موضوع مگالاپلیس را مطرح می کند که تشکیل آنها لزوماً ارتباطی با جهان شهرها ندارد. گزینه ۳ نیز موضوعی کاملاً نادرست را مطرح کرده است. زیرا جهان شهرها بیشترین دامنه نفوذ خدمات را دارند.

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

توجه داشته باشید مگالاپلیس ها یا ابرشهرها معمولاً در امتداد راه های ارتباطی، به شکل خطی و کریدوری دیده می شوند و شکل خوشه ای و کلهکشانی آنها با مشخصات دیگری شکل گرفته اند. سایر گزینه ها از نظر تعداد مادرشهرها، شکل گیری منطقه مادرشهری، تمرکز موسسات پولی و ... به درستی مطرح شده اند.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

به طور کلی مشکلات اقتصادی شهر و روستا فرآیند چند بُعدی است که از مشکلات اقتصادی روستاها (نداشتن شغل مناسب و درآمد و عدم دسترسی به بازار) شروع می شود، منجر به سطح زندگی پائین آنها می شود. در ادامه مهاجرت جمعیت فعال از روستاها به شهرها روی می دهد و در نهایت با ورود آنها به شهر با مشکلات اقتصادی جدیدی نظیر عدم مهارت مناسب روستائیان برای کار در شهر و در نهایت روی آوردن به فعالیت های غیر رسمی شهری می شود.

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

اگرچه هر چهارگزینه از نظر علمی درست هستند اما صورت سوال به دنبال دلایلی است که چرا زاغه ها و زاغه نشینان از خدمات شهری محروم هستند و امکانات بهداشتی و سایر خدمات برای آنها در نظر گرفته نشده است. بنابراین گزینه ۳ دلیل مناسبی برای این پدیده را ارائه می دهد. سایر گزینه ها موضوع دیگری را مطرح می کنند.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

توجه داشته باشید در صورتی که در طراحی و مدیریت شهری اقداماتی صورت گیرد که هویت و فرهنگ شهروندان نمایش داده شود و همچنین به نیازهای همه اقشار اجتماعی توجه داشته باشد، بیانگر مبلمان شهری است. مانند ترکیب معماری مدرن و اسلامی در فرودگاه و دیگر زیرساخت ها، ساخت آبنما، مجسمه های میدانی شهری، نیمکت و صفحه خورشیدی در پارک ها،

ایستگاه‌ها، احداث خط بساوی برای نابینایان در معابر و اما در هوشمندسازی شهری اقداماتی صورت می‌گیرد که فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک گرفته می‌شود. مانند نصب انواع حسگرها در نواحی شلوغ شهر برای اطلاع‌رسانی تصادفات، آتش سوزی و

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۴ درست است.

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد. (درس ۱ دوازدهم)

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: پدیده‌های طبیعی به اشتباه مطرح شده است.
گزینه ۳: خرد: کلان گزینه ۴: علوم اجتماعی: علوم طبیعی (درس ۲ دوازدهم)

۱۹۳. گزینه ۱ درست است.

اقتصاد، حقوق، تاریخ، باستان‌شناسی، ارتباطات، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، زبان‌شناسی، مدیریت، روان‌شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند. ما با شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله، کشور و دیگر اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.
علوم انسانی درباره کنش‌های انسان و آثار و پیامدهای آن بحث می‌کنند. کنش با آگاهی و اراده انسان انجام می‌شود و هدف و معنای خاصی دارد. به همین دلیل شناخت آن بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست. علوم انسانی از فعالیت‌های غیر ارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند. زیرا فعالیت‌های غیر ارادی، کنش نیستند. علمی که به این پدیده‌ها می‌پردازد، با آن‌ها که درباره انسان بحث می‌کنند، جزو علوم انسانی نیستند. (درس ۲ دوازدهم)

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت است.
علوم اجتماعی زمینه‌های فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان کمک می‌کنند.

علوم اجتماعی فرصت واکنش و موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌کنند.
علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. (درس ۲ دوازدهم)

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

دانشی که همسو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه باشد را دانش مفید می‌گویند. (درس ۱ دوازدهم)

۱۹۶. گزینه ۳ درست است.

وقتی مردم‌شناسان بنابر وظیفه حرفه‌ای خود با فرهنگ‌های غیر غربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند. (درس ۵ دهم)

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

- اگر جوامع حقایق را نشانند و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند، یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند (علت)، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند. (پیامد)

- آرمان اجتماعی، تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده و ... است. (مفهوم)
- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد و ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد. (علت) (درس ۷ دهم)

۱۹۸. گزینه ۲ درست است.

- اگر تلقی جهان متجدد از علم در جوامعی که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع تعارضاتی پدید می‌آید.
 - ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.
 - دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.
- (درس ۱ دوازدهم)

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

- برخی از جهان‌های اجتماعی مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگرای خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند. جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. (درس ۶ دهم)

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
- کودکان از آنجا که شناخت‌شان از موقعیت دیگران کم‌تر است، در توضیح رفتار دیگران بر سهم خود آن‌ها تأکید می‌کنند و آن‌ها را مقصر می‌دانند.
- تبرج و دم غنیمت‌شماری از ویژگی‌های جهان متجدد هستند.
- بخشی از هویت، آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برای ما بازگو می‌کنند. (درس ۸ دهم)

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

- علوم اجتماعی اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند.
- بنابراین علت ناتوانی علوم اجتماعی از داوری درباره این امور، محدود کردن علم به معنای تجربی آن است.
- اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد.

- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به اهداف دنیوی، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج، اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود انسان را احاطه می‌کند. (درس ۷ دهم)

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

- برای بررسی و مطالعه انواع و ابعاد پدیده‌های اجتماعی دانش‌های مختلفی به وجود آمده است؛ یعنی همان‌طور که بدن انسان اعضای مختلفی دارد و تخصص‌های گوناگونی درباره آن پدید آمده است، زندگی اجتماعی انسان نیز به دلیل اینکه ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... دارد، شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است.
- انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان، یکی از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.
- جامعه‌شناسی کلان به بررسی ساختار اجتماعی و پدیده‌های کلان می‌پردازد. (درس ۲ دوازدهم)

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

- تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد؛ اما تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری می‌باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند. تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. (درس ۵ دهم)

۲۰۴. گزینه ۲ درست است.

- تأثیر جهان طبیعی (هوای سرد مناطق سردسیر) بر جهان اجتماعی (نوع ساختن خانه)
 - تأثیر جهان نفسانی (انسان باتقوا) بر جهان اجتماعی (تغییر جهان)
 - تأثیر جهان نفسانی (نیت و اراده آدمی) بر جهان طبیعی (ضعف و ناتوانی بدن)
- (درس ۸ دهم)

۲۰۵. گزینه ۱ درست است.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.
با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و عقلانیت ذاتی یاد می‌شود. (درس ۶ دهم)

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۲ درست است.

اگر برای روشن شدن مفهومی، نمونه و یا تصویری از آن را به مخاطب نشان دهیم، تعریف از طریق ذکر مصادیق است و اگر مترادف یا معنای لغوی آن را بگوئیم، تعریف لغوی است.

۲۰۷. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه ابتدا برای مسجّد تعریف لغوی و سپس مفهومی و بعد تعریف از طریق ذکر مصادیق آمده است.

۲۰۸. گزینه ۴ درست است.

در این تعریف شناخت علت و معلول به یکدیگر وابسته شده، یعنی تعریف دوری است.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

به جز عینک، دوربین نیز وسیله‌ای برای دیدن اجسام دور است یعنی این تعریف مانع نیست و همچنین عینک تنها برای دیدن اجسام دور نیست بلکه برای دیدن اجسام نزدیک و غیره نیز استفاده می‌شود، پس این تعریف، جامع هم نیست.

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

نتیجه استقرای تمثیلی همواره جزئی است؛ پس برای رسیدن به قوانین علمی کاربرد ندارد.

۲۱۱. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه به دلیل این که از ۲۰۰ کودک، ۱۵۰ کودک مورد بررسی قرار گرفته‌اند و سایر شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت شده است، این استقرای تعمیمی، قوی است.

۲۱۲. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه با حذف تبیین‌های اشتباه یا کمتر محتمل، به بهترین تبیین رسیده است.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

نتیجه استقرای تمثیلی و تعمیمی ممکن است ضعیف یا قوی باشد ولی هیچ‌گاه یقینی نیست.

۲۱۴. گزینه ۱ درست است.

وجود و ماهیت دو مفهوم مغایر هستند نه این که در عالم خارج دو چیز جدا گانه به نام وجود و ماهیت باشد. حمل وجود بر ماهیت عین حمل ماهیت بر ماهیت نیست.

۲۱۵. گزینه ۴ درست است.

توماس آکوئیناس در قرن ۱۳ میلادی مکتبی را در اروپا پایه‌گذاری کرد به نام مکتب «تومیسیم» که اکنون هم به نام او در جریان است و بیشتر بر آرای ابن سینا و ابن رشد متکی بود.

۲۱۶. گزینه ۲ درست است.

رابطه چوبی و صندلی، رابطه‌ای امکانی است چون ممکن است صندلی چوبی باشد یا چوبی نباشد. رابطه رشدکننده و صندلی نیز امتناعی است. چون حمل این محمول بر موضوع خود محال است.

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

ممکن الوجود موضوعی است که ذات آن به گونه‌ای است که می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

رابطه علیّت رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف، ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است. رابطه علیّت مانند رابطه دوستی نیست که بعد از وجود دو طرف رابطه، حاصل می‌شود.

۲۱۹. گزینه ۳ درست است.

فیلسوفان مسلمان و دکارت دربارهٔ عقلانی بودن علیّت اتفاق نظر دارند ولی فلاسفهٔ مسلمان مانند دکارت اصل علیّت را اصلی فطری و مادرزادی و بدیهی نمی‌دانند. بلکه اصل علیّت ریشه در اصلی بدیهی به نام امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین دارد.

۲۲۰. گزینه ۱ درست است.

این که گندم از گندم می‌روید و جو از جو، یعنی میان هر علّت با معلول خود یک سنخیت خاصی وجود دارد. هر علّتی معلول خاص خود را دارد و هر معلولی از علّت خاص خود صادر می‌شود.

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۳ درست است.

پدیده‌های مورد نظر در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ توصیف شده‌اند، اما در گزینه ۳، چرایی یا علت افزایش علاقه دانش‌آموزان به مطالعه بیان شده، یعنی پدیدهٔ مورد نظر تبیین شده است. (درس اول)

۲۲۲. گزینه ۲ درست است.

رشد یک عامل زیستی است و یادگیری یک عامل محیطی است. (درس دوم)

۲۲۳. گزینه ۱ درست است.

استنباط‌های زیاد از اطلاعات موجود در حافظه، موجب دستیابی به مراتب بالاتر شناخت می‌شود. (درس اول)

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

انتخاب لباس براساس رنگ به معنای تصمیم‌گیری براساس ویژگی‌های حسی و ظاهری لباس است. بنابراین از نوع پردازش ادراکی است. ولی کیفیت و دوام لباس از نوع پردازش مفهومی است. (درس اول)

۲۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) رضا دچار حساسیت نسبت به انتقاد دیگران است. در این صورت بهتر است در حضور دیگران از نوجوان عیب‌جویی نشود.
ب) مرضیه در تصمیم‌گیری روزمره مشکل دارد. در این صورت نباید به جای او تصمیم گرفت، اما در همین حال باید تصمیم‌گیری کارآمد را به او یاد داد تا الگوی او باشد.

ج) زهرا به‌طور اغراق‌آمیزی احساس منحصر به فرد بودن دارد. در این حالت بهتر است ویژگی‌های منحصر به فرد او پذیرفته شود تا در دورهٔ مناسب دیدگاه متعادل‌تری برای او ایجاد شود. (درس دوم)

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.

بخش اول نادرست است: برخی پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین خود جدا شود.

بخش دوم درست است. (درس دوم)

۲۲۷. گزینه ۳ درست است.

خصوصیات ثابت مربوط به ویژگی وراثتی رشد است. بلند قد بودن به علت تغذیه و ورزش معلول ویژگی محیطی رشد است. راست دست شدن به علت راست دست بودن پدر و مادر به ویژگی وراثتی رشد باز می‌گردد. زودتر به بلوغ رسیدن به دلیل گرمسیری منطقه هم اشاره به ویژگی محیطی رشد دارد. (درس دوم)

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبهٔ رشد، رشد جسمانی- حرکتی است. از زمان تولد تا نوجوانی، رشد جسمانی- حرکتی با سرعت و تغییرات بسیاری همراه است.

نوجوانی دوره‌ای است که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است. (درس دوم)

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

پیش‌بینی و کنترل موضوعی که توصیف و تبیین روشن‌تری داشته باشد، آسان‌تر است و چون پدیده‌های روان‌شناختی مانند انگیزهٔ پیشرفت تحت تأثیر عوامل متعددی هستند که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد، لذا پیش‌بینی آن‌ها هم دشوارتر است. (درس اول)

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

رشد هیجانی مشروط به آگاهی فرد و رابطه دو طرفه کودک با دیگران است.
رشد هیجانی انسان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.
(درس دوم)

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

در مشاهده، ثبت دقیق اطلاعات و احتراز از پیش‌داوری شخصی اهمیت دارد. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ وجود عباراتی همچون «چون دید تاب خالی است»، «بدون منظور» و «با عصبانیت» نشان از تفسیر رفتارهای مشاهده شده توسط ناظر دارند.
(درس اول)

۲۳۲. گزینه ۲ درست است.

الف) صفات از طریق کروموزوم‌ها به ارث برده می‌شوند.
ب) منظور از رشد در دوره کودکی، رشد از زمان تولد تا ۱۱-۱۲ سالگی است.
ج) مطالعه علمی انسان از زمان انعقاد نطفه تا پایان زندگی، موضوع مورد مطالعه روان‌شناسان در روان‌شناسی رشد است.
د) رشد انسان از زمان تشکیل نطفه شروع می‌شود. وقتی اسپرم پدر تخمک مادر را بارور می‌کند، نطفه تشکیل می‌شود.
(درس دوم)

۲۳۳. گزینه ۱ درست است.

جنبه‌های مختلف رشد انسان را می‌توان از یکدیگر جدا کرد. رشد مو (جسمانی)، احترام به حقوق دیگران (اخلاقی)، توجه کردن با دقت بیشتر (شناختی)، رابطه با دوستان (اجتماعی)، حس اندوه و غم (هیجانی) می‌باشند. (درس دوم)

۲۳۴. گزینه ۳ درست است.

بروز هیجان ساده تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود. ولی بروز هیجان مرکب پیچیده‌تر بوده و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد. این هیجان مانند احساس پشیمانی، ترحم و سپاسگزاری می‌باشد.
بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است.
اولین علامت رشد اجتماعی در دو تا سه ماهگی لبخند اجتماعی است. (درس دوم)

۲۳۵. گزینه ۴ درست است.

- رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.
- برای اولین بار، در دوره نوجوانی، تفکر فرضی شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند. (درس دوم)